

**ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Ліман Френк Баум

**СМАРАГДОВЕ МІСТО
КРАЇНИ**

Oz

Харків
«Фоліо»
2020

Чарівник Країни Оз

Чудесна Країна Оз

Озма з Країни Оз

Дороті та Чарівник у Країні Оз

Дорога до Країни Оз

Смарагдове місто Країни Оз

Латочка з Країни Оз

Тік-Ток з Країни Оз

Опудало з Країни Оз

Ринкитинк у Країні Оз

Пропала принцеса Країни Оз

Залізний Лісоруб з Країни Оз

Чари Країни Оз

Глінда з Країни Оз

ЗМІСТ

I. КОРОЛЬ НОМІВ ХОЧЕ ПОВЕРНУТИ ЧАРІВНИЙ ПОЯС.....	7
II. У ДЯДЬКА ГЕНРІ ПРОБЛЕМИ.....	15
III. ОЗМА ВИКОНУЄ ПРОХАННЯ ДОРОТІ.....	21
IV. КОРОЛЬ НОМІВ ПРАГНЕ ПОМСТИ	27
V. ДОРОТІ СТАЛА ПРИНЦЕСОЮ.....	33
VI. ГУФ ВІДВІДУЄ ФАНАБЕРІВ	41
VII. ТІТКА ЕМ ПЕРЕМАГАЄ ЛЕВА	45
VIII. ЧОРНОЗЛОБИ ПРИЄДНУЮТЬСЯ ДО НОМІВ	53
IX. УЧЕНИЙ ЖУК ЗНАЙОМИТЬ З КОЛЕДЖЕМ	59
X. ЖИТТЯ ПАННОЧОК СТИЖОК-ВИРІЗАЛЬЩИЦЬ ...	67
XI. ГЕНЕРАЛ ГУФ ПРЯМУЄ ДО ФАНТАСТИКІВ.....	77
XII. МАНДРІВНИКИ СКЛАДАЮТЬ ПАЗЛИ	85
XIII. ГЕНЕРАЛ ГУФ ДОПОВІДАЄ КОРОЛЮ.....	93
XIV. ЧАРІВНИК ПРАКТИКУЄ МАГІЮ.....	97

XV. ДОРОТІ ЗАГУБИЛАСЯ	105
XVI. ДОРОТІ ВІДВІДУЄ КУХОННЕ КОРОЛІВСТВО ...	113
XVII. ПРИБУТТЯ ДО ЗДОБНОГО КОРОЛІВСТВА.....	121
XVIII. ОЗМА ЗАЗИРАЄ В ЧАРІВНУ КАРТИНУ.....	129
XIX. ЗАЯЧЕ КОРОЛІВСТВО НАДІЙНО ОХОРОНЯЄТЬСЯ.....	133
XX. ДОРОТІ ОБІДАЄ З КОРОЛЕМ ЗАЙЦІВ.....	139
XXI. КОРОЛЬ ЗАЙЦІВ ЗМІНЮЄ СВОЮ ДУМКУ.....	147
XXII. ЧАРІВНИК ЗНАХОДИТЬ ДОРОТІ.....	153
XXIII. ЗУСТРІЧ ІЗ ТРІПОТУНАМИ.....	159
XXIV. ЗАЛІЗНИЙ ЛІСОРУБ ПОВІДОМЛЯЄ СУМНІ НОВИНИ	165
XXV. МУДРІСТЬ ОПУДАЛА.....	171
XXVI. ОЗМА ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД БОРОТЬБИ.....	177
XXVII. ВОРОГИ АТАКУЮТЬ КРАЇНУ ОЗ	185
XXVIII. ЛИХОДІЇ П'ЮТЬ ІЗ ФОНТАНА ЗАБУТТЯ.....	189
XXIX. ГЛІНДА НАКЛАДАЄ ЧАРИ.....	197
XXX. ЯК ЗАКІНЧИЛАСЬ ІСТОРІЯ ПРО КРАЇНУ ОЗ...	201

До моїх читачів

Можливо, мені слід було б написати на титульній сторінці цієї книжки іншу назву — «Ліман Френк Баум та його кореспонденти», бо я використав багато пропозицій, переданих мені в листах від дітей. Колись я справді уявляв себе «автором казок», але зараз я просто редактор чи приватний секретар для багатьох молодих людей, ідеї яких мене просять вплести в нитку моїх оповідань.

Ці ідеї зазвичай напрочуд мудрі. Вони також логічні й цікаві. Тож я використовував їх завжди, коли мав таку можливість, і визнаю, що багато чим зобов'язаний моїм маленьким друзям.

Боже, яка фантазія в цих дітей! Іноді їхня сміливість та геніальність мене справді вражала. Тож впевнений, що в майбутньому казкарів не бракуватиме.

Мої читачі розповіли мені, що робити з Дороті, тіткою Ем та дядьком Генрі — і я підкорявся їхнім наказам. Вони також запропонували мені теми, на які можна писати згодом: цього насправді достатньо, щоб у мене не залишилось вільного часу.

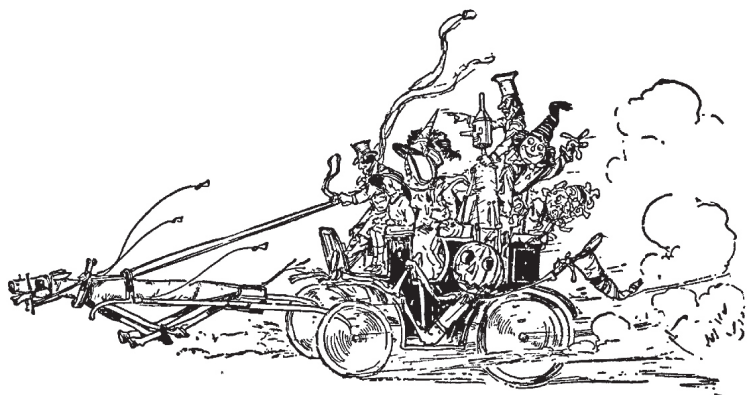
Я дуже пишаюся такою співпрацею. Діти люблять ці історії, бо допомагали їх створювати. Мої читачі знають, чого хочуть, і розуміють, що я намагаюся їм догодити.

Наслідками такої взаємодії дуже задоволені не тільки я і видавці, а також (впевнений) діти.

Сподіваюся, мої любі, ми ще довго разом створюватимемо ці прекрасні історії.

*ЛІМАН ФРЕНК БАУМ
Коронадо, 1910 рік*

**КОРОЛЬ НОМІВ
ХОЧЕ ПОВЕРНУТИ
ЧАРІВНИЙ ПОЯС**

Король Номів був аж занадто розлючений. У такі періоди його краще не чіпати. Тож усі піддані трималися від нього якомога далі, навіть Головний Управитель Каліко.

Через це Король, якого звали Бурим Рокватом, скаженів у повній самоті. Він сердито міряв кроками свою печеру, повну коштовностей, і злував немилосердно. Раптом його наздогнала думка, що наодинці ятриться безглуздо: набагато краще й корисніше для здоров'я зігнати свою злість на когось, принизивши його. Король підскаочив до гонга і щосили вдарив у нього.

На поклик, тремтячи від страху, з'явився Каліко.

— Поклич до мене Головного Радника! — заревів розлючений монарх.

Веретеноподібні ноги Каліко винесли із зали його вгодоване тіло з максимальною швидкістю, й незабаром Головний Радник увійшов до печери. Король сердито мовив йому:

— Мій Чарівний Пояс привласнила якась дівчина, а тебе, здається, це взагалі не хвилює! Радник ти чи не радник? Як мені тепер чаклувати без Чарівного Пояса? Я ось-ось лусну від злості! Що ти на це скажеш?

— Деякі люди насолоджуються гнівом, Ваша Величносте, — незворушно відповів Радник.

— Згоден. Але скільки ще можна злувати? Я роблю це цілий ранок, день і вечір. Набридло! Радь щось!

— Що ж, — зітхнув Радник. — Отже: вам хочеться чаклувати, а ви не можете, тож, що робити натомість? Моя порада — треба позбавитися від бажання чаклувати.

Почувши це, король люто глипнув на Радника і почав смикати свої довгі білі вуса, поки не потягнув їх так сильно, що закричав від болю.

— Дурень ти, ось хто! — вигукнув він.

— Я поділяю цю честь із Вашою Величністю, — відгукнувся Головний Радник.

— Хо, варто! — тупнувши ногою, заволав Король.

«Хо» — це королівський спосіб сказати «Негайно до мене!». Почувши грізний рик Короля, варта одразу прибігла. Тоді Король віддав наказ:

— Прибрати звідси цього нахабу!

Охоронці схопили Головного Радника і закували його в ланцюги, щоб той не пручався. Але Король розійшовся ще дужче. Підскочивши до гонга, він щосили грюкнув у нього. І знову блідий від страху Каліко постав перед грізним монархом.

— Подати сюди мою люльку!

— Ваша люлька вже тут, Ваша Величносте, — несміливо нагадав Головний Управитель.

— Так набий її! — гаркнув правитель.

— Вона набита, Ваша Величносте.

— То розпали її!

Каліко набрався сміливості і продовжив нагадувати:

— Але люлька вже горить, Ваша Величносте, і ви навіть палите її.

— Що? Як так? — тут монарх похлинувся димом і, нарешті, помітив, що й справді курить. — Але чому ти так грубо нагадуєш мені про це?

— Ваша Величностей, я лише ваш вірний слуга, нещасний слуга, — лагідно відповів ном.

Покора Головного Управителя трохи заспокоїла Короля, тож він, пихкаючи люлькою, повільно пройшовся по печері. Але умиротворення тривало недовго і незабаром гнів занурту-

вав у ньому з новою силою. Зупинившись перед бідним Каліко, монарх залементавав:

— Що ти хочеш сказати своїм улесливим виглядом? Ти хочеш образити цим мене, коли я такий нещасний?

— Дозвольте запитати, що розлютило Вашу Величність?

— Як що? — Король навіть зубами скрипнув від люті. — Хіба ти не знаєш, що дівчина на ім'я Дороті та її подруга Озма заволоділи моїм Чарівним Поясом?

— Але пояс дістався їм у чесному бою, — наважився заперечити Каліко.

— Мене це не хвилює! Я хочу Пояс назад і все. Половина моєї сили пропала разом із цим Поясом!

— Щоб його повернути, треба пробратися в Країну Оз, а це неможливо, — нагадав Головний Управитель і крадькома позіхнув. Ось уже двадцять шість годин він і на мить не стулив повік і втома давалася взнаки.

— Чому неможливо?

— Ваша Величносте, ви забули про Згубну Пустелю, яку ніхто не в змозі перетнути! Ви знаєте цей факт так само добре, як і я, Ваша Величносте. Не забувайте про втрачений Пояс, звісно. Але пам'ятайте, що у вас залишилось багато сил, бо ви керуєте цим підземним царством як справжній тиран, і тисячі номів підкоряються вашим наказам. Раджу випити склянку розтопленого срібла, щоб заспокоїти нерви, а потім лягти спати.

Король схопив великий рубін і жбурнув його в Каліко. Головний Управитель хутко присів, щоб ухилитися від важкої коштовності, яка врізалася у двері просто над його лівим вухом.

— Геть звідси! Зникни! — розбушувався Король. — Щоб ноги твоєї тут не було! І пришли сюди Головнокомандувача Блуга!

Каліко поспішно вийшов, а за кілька хвилин до печери увійшов Головнокомандувач королівської армії. Цей ном був відчайдушним воїном і жорстоким полководцем. Під його орудою несли службу п'ятдесят тисяч добре навчених номів-солдатів.